

Nederland

Appeltjes van Oranje 2023: Bruggenbouwers in de buurt

Succesvolle buurtinitiatieven die verschillen tussen buurtbewoners overbruggen en ze écht met elkaar verbinden. Die zoeken we voor de 21e editie van de Appeltjes van Oranje. Initiatieven voor en door buurtbewoners, die contact stimuleren tussen burens die elkaar niet vanzelfsprekend ontmoeten. Bruggenbouwers in de buurt kijken naar wat mensen bindt en brengen zo buurtbewoners voor langere tijd met elkaar in contact. Zij zijn de voelsprietten van de wijk en versterken de kracht van de inwoners. En zo dóen ze ertoe.

1. De Appeltjes van Oranje van het Oranje Fonds

Iedereen doet ertoe. Daarom zetten wij ons, samen met sociaal initiatiefnemers, in voor een samenleving waarin we zorgen voor elkaar, mensen gelijke kansen hebben en ze zich verbonden voelen met anderen in de buurt.

Jaarlijks reiken we de Appeltjes van Oranje uit, dé prijs voor initiatieven die ertoe doen. Met deze prijs bekronen en belonen we drie initiatieven die zich binnen ons werkkterrein – het sociale domein – inzetten voor een inclusieve, betrokken samenleving. Initiatieven die uniek, creatief en betekenisvol zijn en al minstens twee jaar actief. Met hun mooie resultaten inspireren ze anderen.

Wat betekent een Appeltje van Oranje precies? In de eerste plaats waardering voor het werk en de inzet van de winnende organisaties. Daarnaast is het bedoeld om anderen te inspireren. We vragen de drie winnaars als 'ambassadeur' op te treden en andere organisaties te helpen soortgelijke initiatieven op te zetten.

De prijs, voor elk van de drie winnaars, bestaat uit een bronzen beeldje dat is ontworpen en gemaakt door Prinses Beatrix en een geldbedrag van € 25.000,=. Het geld kan vrij worden besteed binnen de doelstelling van het winnende initiatief. Ieder jaar reikt Koningin Máxima de drie Appeltjes van Oranje uit op Paleis Noordeinde. In lustrumjaren overhandigt Koning Willem-Alexander de prijs.

2. Thema 2023: Bruggenbouwers in de buurt

Bruggenbouwers in de buurt is het thema voor 2023. Verbondenheid tussen mensen is cruciaal voor het realiseren van een betrokken samenleving, waarin buurtbewoners omkijken naar elkaar en naar hun buurt. Sociale relaties in buurten zijn een vangnet voor iedereen die dat nodig heeft. En vormen een belangrijke basis voor de aanpak en preventie van problemen als eenzaamheid, armoede en tegenstellingen tussen mensen.

Door allerlei maatschappelijke ontwikkelingen, zoals individualisering en vergrijzing, staan deze sociale relaties onder druk. Buurten zijn steeds diverser geworden: mensen met een zorgvraag blijven langer thuis wonen, culturele achtergronden, leeftijden en leefstijlen lopen uiteen en steeds meer stadsbewoners verhuizen naar het platteland. Tegelijkertijd is er veel bezuinigd op ontmoetingsplekken en samenlevingsopbouw, en wordt negatieve beeldvorming over 'de ander' versterkt door de media. Corona maakte ontmoeting nog lastiger, maar heeft ons ook laten zien hoe belangrijk nabije contacten zijn.

Gelukkig zijn er ook veel initiatieven waar buurtbewoners zich inzetten om mensen bij elkaar te brengen en verschillen weten te overbruggen. Dit is makkelijker gezegd dan gedaan. Want een stevige brug bouw je niet in één dag, en er is soms veel aanmoediging en doorzettingsvermogen nodig om buurtbewoners zover te krijgen een eerste stap op de brug te zetten. Door bruggen te bouwen versterk je sociale relaties in een buurt, ontstaat er meer onderling begrip en voelen mensen zich meer thuis in hun buurt. Daarom wil het Oranje Fonds in 2023 bruggenbouwers in de buurt in het zonnetje zetten!

Voorbeelden van kanshebbers

- Een buurtinitiatief dat samenwerkt met andere organisaties en daardoor meerdere doelgroepen weet te bereiken en te enthousiasmeren voor deelname aan gezamenlijke activiteiten. Zoals een buurttuin waarbij buurtbewoners samen tuinieren met inwoners van het lokale AZC.
- Een buurtinitiatief waarvan de vrijwilligers echt een afspiegeling van de buurt zijn. Daardoor zijn de vrijwilligers niet alleen ambassadeurs, maar weten zij ook een divers publiek voor de activiteiten te trekken.
- Een ontmoetingsplek waar men deelnemers aan diverse activiteiten actief met elkaar verbindt. Zo koken jongeren van de dansles maandelijks voor én met ouderen van de eetgroep.

3. Criteria buurtinitiatieven

Om in aanmerking te komen voor een Appeltje van Oranje 2023 voldoet het initiatief aan de volgende voorwaarden:

- Het initiatief is een echte bruggenbouwer in de buurt en weet buurtbewoners die elkaar niet vanzelfsprekend ontmoeten bij elkaar te brengen en langdurig met elkaar te verbinden.
- We zoeken buurtinitiatieven die kijken naar wat mensen bindt en zo buurtbewoners langdurig met elkaar in contact weten te brengen. Geen individuele personen.
- Het initiatief zet zich in om nieuwe verbindingen in de buurt te realiseren door (nieuwe) diverse groepen mensen bij de eigen activiteiten te betrekken (als deelnemer of als vrijwilliger). Bijvoorbeeld door samenwerkingen aan te gaan met jongerenwerk, welzijnsorganisaties of (migranten)verenigingen etc.
- Het initiatief draagt bij aan een samenleving waarin álle mensen mee kunnen doen.
- Bij het initiatief zijn vrijwilligers actief, die helpen bij diverse activiteiten.
- Het initiatief heeft aantoonbaar draagvlak in de buurt. Hiermee bedoelen we dat het goed geworteld is in de buurt, dat er steun voor is en dat er mee wordt samengewerkt.

Hier letten we speciaal op:

- Werkt het initiatief samen met andere (formele of informele) organisaties in de buurt?
- Krijgt het initiatief alle betrokkenen enthousiast mee in de activiteiten?
- Is het initiatief tijdens de coronacrisis gewoon doorgegaan en is het gelukt aan te passen aan de nieuwe situatie?
- Heeft het initiatief een voorbeeldfunctie? Is het inspirerend en kunnen anderen ervan leren?

4. Criteria organisaties

- Het betreft een buurtinitiatief met een rechtsvorm, zoals een stichting, vereniging of coöperatie.

- De organisatie is al minimaal 2 jaar actief en organiseert activiteiten gedurende het gehele jaar. Organisaties die eenmalige, jaarlijks terugkerende activiteiten organiseren, passen niet binnen de criteria.
- De organisatie is actief in Nederland of in het Caribisch deel van het Koninkrijk.
- De organisatie is financieel gezond en kan ook zonder de prijs voortbestaan.
- De organisatie heeft nog nooit een Appeltje van Oranje gewonnen. Een buurtinitiatief dat eerder heeft meegedaan met het selectieproces voor een eerdere editie van de Appeltjes van Oranje kan zich opnieuw aanmelden als het voldoet aan de huidige richtlijnen.
- De organisatie is actief op buurt- of dorpsniveau en heeft een sociaal-maatschappelijke doelstelling.

5. Selectieproces

In oktober 2023 ontvangen drie sociale initiatieven het Appeltje van Oranje. De selectieprocedure ziet er als volgt uit:

- De eerste selectie door het Oranje Fonds vindt plaats op basis van het inschrijvingsformulier en organisatiedocumenten (statuten, jaarrekening, etc.). Daarbij letten we op bovenstaande criteria, maar ook op diversiteit in de geselecteerde initiatieven (geografisch, soort organisatie, doelgroepen en aanpak). Uit alle inzendingen selecteren we maximaal 40 initiatieven in Nederland en maximaal 10 uit de Cariben.
- Deze 50 kanshebbers nemen deel aan de online Stemtiendaagse in juni 2023. Zo krijgen zij een podium en de aandacht die ze verdienen. Het initiatief met het hoogste aantal stemmen sleept de eerste van de 10 nominatieplaatsen in de wacht.
- Aansluitend pitchen alle 50 kanshebbers voor elkaar en de jury op 17 juni tijdens de Appeltjes van Oranje Pitchdag.
- De jury kiest deze dag de overige 9 genomineerden en zo zijn de 10 genomineerden bekend: in principe 8 uit Nederland en 2 van de Cariben.
- De jury selecteert drie winnaars. De beslissing wordt door het bestuur van het Oranje Fonds officieel bekrachtigd.
- Alle drie de winnaars ontvangen een geldbedrag van 25.000 euro en een bronzen Appeltje van Oranje.

6. Aanmelden

Aanmelden 16 januari t/m 24 februari 2023

Meer informatie www.oranjefonds.nl/appeltjes

Uiteraard kun je andere organisaties wijzen op de Appeltjes van Oranje. Graag zelfs! Zij moeten zich wel zélf aanmelden.

Vragen?

Neem dan contact op met Michelle Winklaar via appeltjesvanoranje@oranjefonds.nl.